

[Undervisningsministeren.]

foretagen Vurdering. Til Driftsudgifterne derimod gives der et Statstilskud, beregnet i Forhold til Statsseminariernes Udgifter til Driften, saaledes at der ikke kan kræves noget Regnskab fra de private Seminarier, der disponerer frit over det.

Den Del af Udgiften, som Staten ikke tilskyder, har Seminarierne maattet tage ind gennem Elevpenge, og dette er gaaet, ogsaa i de senere Aar, fordi alle Seminarier har haft fulde Klasser. Man har imidlertid i Krigsaarene maattet spare paa alle Omraader, hvor det overhovedet har været muligt, idet man ingen Hjælpemidler havde ud over Elevpengene. Elevernes Betaling har i det hele været ret konstant, og dette Beløb har derfor i det store og hele været uforandret.

Men efterhaanden som Udgifterne baade til Lønninger og Driften, herunder til Brændsel, Medhjælp, Undervisningsmidler o. s. v., er steget, er Stillingen blevet ganske uholdbar for disse Seminarier. Derfor vil de overhovedet ikke kunne bære den Udgiftsforøgelse, som de nye Lønningslove vil paalægge dem; men selv om man stoppede dette Hul, er der saa meget, der paa nærværende Tidspunkt mangler, at man ikke har kunnet indskrænke sig til at bøde paa Lønstigningen; man har ogsaa maattet tage Sigte paa at forøge Tilskuddet til Driftsudgifterne. Man kunde maaske heroverfor spørge, om Seminarierne ikke selv kan skaffe de nødvendige Penge ved en efter hele Prisniveauets Stilling rimelig Forhøjelse af Skolepengene. Jeg vil meget advare imod at anvise den Vej som Hjælp for de private Seminarier. Disse er allerede handikappet derigennem, at de maa tage Skolepenge, medens Statsseminariernes er gratis. Men særlig under den truende Lærermangel — som de to andre Lovforslag, jeg i Dag skal have den Ære at fremsætte for det høje Ting, tager Sigte paa — kan det afgjort ikke anbefales, at man paa den Maade vanskeliggør Tilgangen til Seminarierne. Ministeriet har derfor ogsaa bygget paa, at den nuværende Elevbetaling ikke vil kunne forhøjes for Tiden, og ved det Lovforslag, som her fremsættes, er der regnet med, at Statstilskuddet til de private Seminarier faar en saadan Størrelse, at dette kan undgaaes.

Med Hensyn til Lønningstilskuddet gaar Lovforslaget ud paa at bevare det hidtidige Tilskud paa $\frac{2}{3}$ af Lønningsudgiften for Grundlønnen og de dertil hørende Lønde, men helt at overtage Alderstillaaget, hvilket ikke blot vil være en økonomisk Fordel for Seminarierne, men ogsaa stille dem frit

ved Antagelse af Lærere; herved vil der i det hele gives en Tilskudsforøgelse, der vil dække Seminariernes Merudgift til Lærertilskudningerne.

Bygningstilskuddet er hidtil givet med Halvdelen af 5 pCt. af Vurderingssummen samt 1 pCt. i Afskrivning, i alt 6 pCt., altsaa et Statstilskud paa 3 pCt.

Det har vist sig, at dette Tilskud til Afskrivningen har været et tveægget Sværd for Seminarierne, og efterhaanden som Aarene gaar, vil denne Afskrivning virke stærkere og stærkere paa Bygningstilskuddet. I de forløbne 18 Aar er den oprindelige Vurdering nedsat med 18 pCt. De yngre af os kan forudse den Dag, da den er forringet til Halvdelen, og hvis man tænker sig de nuværende Forhold med Hensyn til Seminarierne fortsat langt ud i Fremtiden, vil kommende Privatseminarieledere kunne komme til at staa over for den Situation, at Bygningstilskuddet helt er bortfaldet. Det foreslaas derfor, at Afskrivningen fremtidig skal bortfalde, og at man begynder den ny Beregning med at slaa en Streg over de hidtil foretagne Afskrivninger, saaledes at man begynder paa bar Bund igen. Til Vedligeholdelsesarbejderne er Udgiften jo steget saa meget, at en Forhøjelse af det nuværende Tilskud kunde være nærliggende, men i hvert Fald maa det ikke gaa ned, og herpaa sigter det fremsatte Lovforslag.

Med Hensyn til Driftsudgifterne bør Maalet være det, at Privatseminariernes skal afholde væsentligt den samme Sum som tidligere, altsaa at Merudgiften ved Prisstigning maa bæres af det offentlige. Dette er ogsaa til en vis Grad sket hidtil, idet Statstilskuddet har rettet sig efter Statsseminariernes Udgifter, der selvfølgelig er steget stærkt under Krigen, men i samme Forhold er jo Seminariets egen Del af Udgifterne steget. Herpaa søger man at raade Bod ved at foreslaa en Aftrapning af Statstilskuddet til Dækning af Driftsudgifterne, saaledes at det stiger, efterhaanden som Statsseminariernes Udgifter stiger — indtil 75 pCt. af Udgiften; med denne Procent vil Tilskuddet skulle betales for indeværende Finansaar.

Jeg skal til Slut kun lige berøre Pensionsordningen. Som alle andre Pensionskasser, der har paataget sig Pensioneringen af de Lærere og Lærerinder, der er knyttet til privat Skolevirksomhed, er ogsaa den Pensionskasses Økonomi, af hvilke Privatseminariernes Lærere er Medlemmer, fuldkommen forrykket ved Lønningslovene, og dertil kommer, at Renteniveauet nu er